

Hvor finner du Berlins beste gallerier? Vi lot kunstneren Jan Christensen vise vei.

Kunstjakta

Foto: Espen Røst

Vintersalg på hotell i USA – opp til 40% rabatt!

Las Vegas
Chicago

fra 208 kr
fra 300 kr

Orlando
New York

fra 324 kr
fra 360 kr

Priser er per rom/natt.

Hotels.com wake up happy

Din søndag

- Utstillingen er ikke pornografisk. Men kanskje litt pirrende og drømmende.

Cecilie Maurud Barstad i Profilen, s. 24

REISE

4 SØNDAGSINTERVJUET

Hanne Tømte, teatersjef

6 AKKURAT NÅ:

Nyheter om design, arkitektur, reise og kultur
Ukas ekspert: Arkitekt Sissil Morseth Gromholt

8 HOTELLTESTEN

Glamour for en billig penge -
Grafton Hotel i Los Angeles

10 REISEREPORTASJEN

Kunstsafari i Berlin: Kunstner Jan Christensen
viser vei i gallerijungelen.

10

8

HOVEDSAKEN

18 UØNSKET UTSIKT

Når gjenboeren over gata viser mer
enn du vil se.

18

BOLIG

24 PROFILEN

Kunstnerparet Cecilie Maurud Barstad og Gilles
Jourdan har hele verden som arbeidsplass.

26 PÅ HJEMMEBANE

Orden og kaos: Hos Iben Qvist er
kreativiteten satt i system.

47 UNN PÅ SØNDAG

Bølgene

26

24

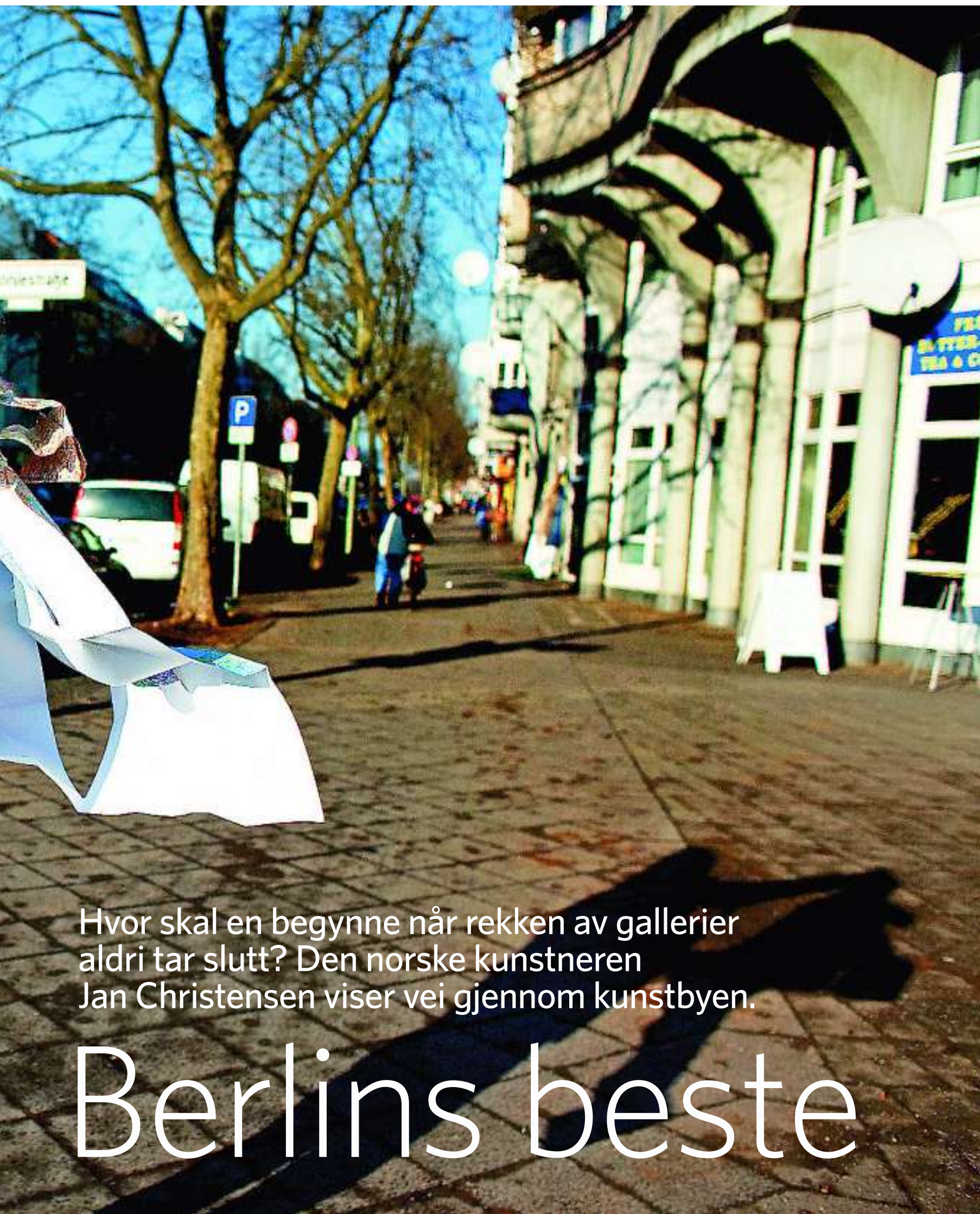
Søndag - Dagbladets magasin om reise, fritid og bolig. Ansvarlig redaktør: ANNE AASHEIM. Kultur- og magasinredaktør: JANE THRONDSSEN. Redaktør: LENE VINTERVOLL.
Desk: MONA TØNDER JAKOBSEN og CATHRINE H. SØHR. Fotograf: METTE MØLLER. Journalister: GURO DANIELSEN, ANNICKEN VARGEL, TINE FALTIN og
MERETE HOLTAN. Produktansvarlig annonse: PIA LILTVEDT. Adresse: Dagbladet Søndag, postboks 1184 Sentrum, 0107 Oslo.
Telefon: 24 00 10 00. E-post: sondag@dagbladet.no. Hjemmeside: dagbladet.no. Annonseinfo: gullrekka.no. Søndag har ikke ansvar for ubestilt materiale.

10 REISEREPORTASJEN

TEKST: ELLEN SOFIE LAURITZEN FOTO: ESPEN RØST

Godt forberedt: Et godt kart er en nødvendighet for å orientere seg i Berlins kunstverden. Den berlinbaserte kunstneren Jan Christensen har tatt med seg et i storformat,

Hvor skal en begynne når rekken av gallerier aldri tar slutt? Den norske kunstneren Jan Christensen viser vei gjennom kunstbyen.

Berlins beste

men mindre kart fungerer minst like bra - muligens enda litt bedre.

12 REISEREPORTASJEN

Bortgjemt: Inn en bakgård, rundt et hjørne, opp en trapp og inn en dør - det skal ikke være lett å finne Galerie Guido Baudach.

Hvitt: Galerie Neu er et bitte lite, men desto viktigere galleri som viser Berlin-baserte kunstnere. Her studerer Christensen et stykke filt limt fast til gulvet.

Påfyll: Det er viktig med riktig føde mellom slagene. Gjerne falafel. Berlins beste får du hos Dada Falafel ved Oranienburger Tor.

Norsk kunst: Galerie Guido Baudach i bydelen Wedding har viet hele galleriet sitt til kunstnere store muligheter, sier Christensen.

- **DETTE ER DET** nærmeste du kommer Norge i Berlin, sier Jan Christensen.

Den anerkjente kunstneren har tatt oss med på gallerirunde med start under bakken, i Osloerstrasse u-bahnstasjon. Vi befinner oss i bydelen Wedding, nord i Berlin. Christensen skal vise oss Berlins kunstverden på

én dag. Det krever både dagskort på u-bahn og gode sko. For det er visst ikke bare-bare å finne fram i byen som har blitt boltreplass for kunstnere fra hele verden. De siste åra har kunstmarkedet stått i full blomst i Berlin. Nye gallerier åpner nesten ukentlig, og med mer enn 350 små og store gallerier å velge mellom kan det være vanskelig å

finne fram til godbitene. For det er mye nips og juggel der ute, skal vi tro Christensen.

Heldigvis har vi medbrakt.

Ut av veska til Christensen velter et kart i storformat, en nødvendighet for å finne fram i kunstkaoset.

- På slutten av nittitallet flyttet mange av galleriene som lå sentrert i

Mitte, bort fra sentrum og til andre bydeler, som Kreuzberg og Wedding. Galleriene ville ikke ha så mye med hverandre å gjøre. I tillegg kom det flere aktører på banen, forteller han.

GALLERIENE I BERLIN tjener nemlig ikke pengene sine på folk fra gata som popper innom. Penger er det samlerne

den norske kunstneren Bjarne Melgaards fargersterke og provoserende malerier. – Jeg er imponert over å se gallerier som tør å gi én kunstner så mye plass. Det gir oss

som står for. Derfor kan de tillate seg å være litt bortgjemt.

GUIDO BAUDACH er første galleri på lista vår. Vi rusler ned solfylte vintergater, forbi grønnsakbutikker og tyrkiske koner med skaut, inn i en bakgård, til et bygg som likner et stort lager. Videre opp en trapp, inn en ano-

nym dør – og plutselig står vi ansikt til ansikt med kunsten, i et stort, lyst lokale fylt med sittemøbler og store malerier signert den norske kunstneren Bjarne Melgaard.

– Guido Baudach startet som et kollektivt galleri, som drev en klubb i lokalet ved siden av. En utrolig kul hangout, minnes Christensen.

– Etter hvert ble kollektivet oppløst, Baudach tok med seg kunsten til Wedding og startet sitt eget galleri.

JAN CHRISTENSEN har vunnet flere priser for kunsten sin, og er engasjert ved gallerier i både Oslo og Berlin. Han har base i Berlin på åttende året, og kjenner det meste av hva som rører

seg i den tyske hovedstadens kunstverden. Men det har ikke vært lett å komme inn i kunstmiljøet i Berlin. Selv brukte han to år.

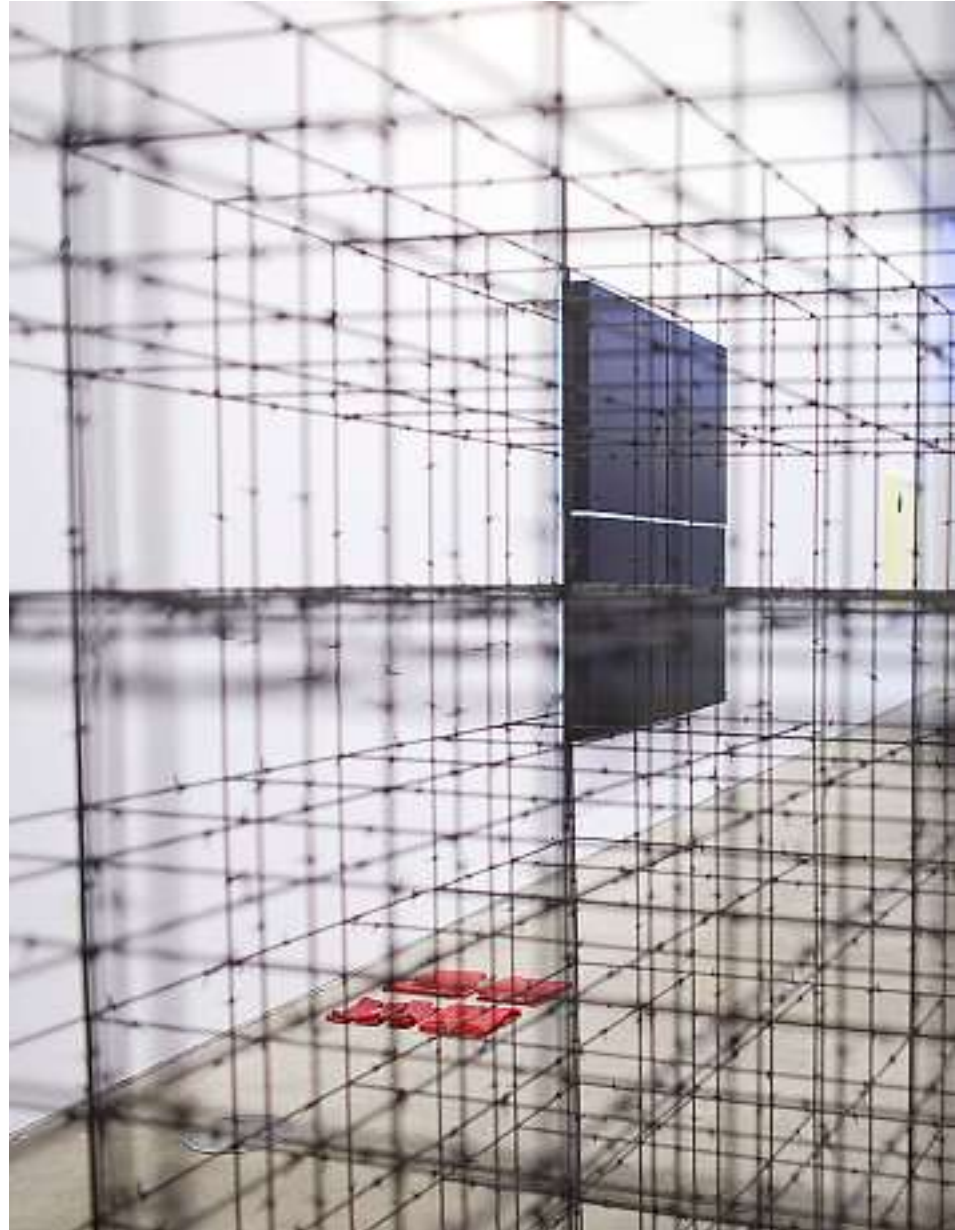
– Kunstnere liker ikke hverandre. Det er lett å føle at du ikke passer inn, og det kan være tøft. Som kunstner er det viktig å vise engasjement, gå på åpninger, selge seg inn og vise hvem

Kollektivt: Ettersom Berlins gallerier befinner seg spredt rundt i hele byen, kan det være lurt å kjøpe dagskort før du begir deg ut på kunstreise.

Gammel travet: Galerie Max Hessler er en viktig del av Berlins kunstscene, mener Christensen. Her studerer han et maleri som prøver å være et fotografi.

Noe for enhver: Kunsthallen Kunst Werke i sentrum av Berlin huser utstillinger, pluss en kafé i bakgården.

– For min del er jeg ikke så mye ute, jeg konsentrerer meg mer om mine ting. Men ti-femten åpninger på en kveld.

du er. Den kunstscenen jeg er en del av, krever at jeg følger med, sier Christensen.

Scenen han snakker om tilhører samtidskunsten. Christensen har bakgrunn fra graffiti, og har jobbet med både veggmalier og foto. Han er opptatt av å ikke stivne i ett uttrykk, men vil åpne opp for så mye som mulig.

– Jeg er ikke sikker på om jeg har funnet mitt endelige uttrykk ennå, jeg vil eksperimentere mer. Og det er det rom for her, sier Christensen, som i fjor limte opp 100 000 kroner på et

lerret og solgte det for kroneprisen. I år skal han derimot være kurator for seks ulike utstillinger i Norge.

FOR Å FÅ MED seg så mye kunst som mulig i Berlin trækker han av gårde på sykkelen sin, sommer som vinter. Men i dag er det kollektivtrafikk som gjelder, og neste stopp er Galerie Neu i Mitte, i sentrum av Berlin.

– Neu er et lite, men viktig og ganske kommersielt galleri som viser mange viktige kunstnere fra Berlin, forklarer Christensen, mens vi svinger ut av banen. Foran oss ruver Euro-

pas største sykehus, Charité. Mellom sykehusbyggene har det blitt bygget en stor trekasse – her holder Galerie Neu til.

Er du ute etter konseptuell kunst, har du kommet riktig. Neu er et galleri for kjennere og samlere, og ofte er det bare ett verk som stilles ut fra hver kunstner.

I et lite, hvitt rom henger små og store verk fra små og store kunstnere. Et avlangt vindu slipper sola inn. Vi kikker på svart filt på gulvet og malerier på veggene.

– For ti år siden lå det masse galleri-

er i området her, sier Christensen, tilbake på gateplan.

En gigantisk bygning med veggmalier, graffiti og slagord åpenbarer seg – punkerkollektivet Tacheles. Vi skal ikke dit. Vi skal til Kunst Werke, en videreføring av punkerkollektivet.

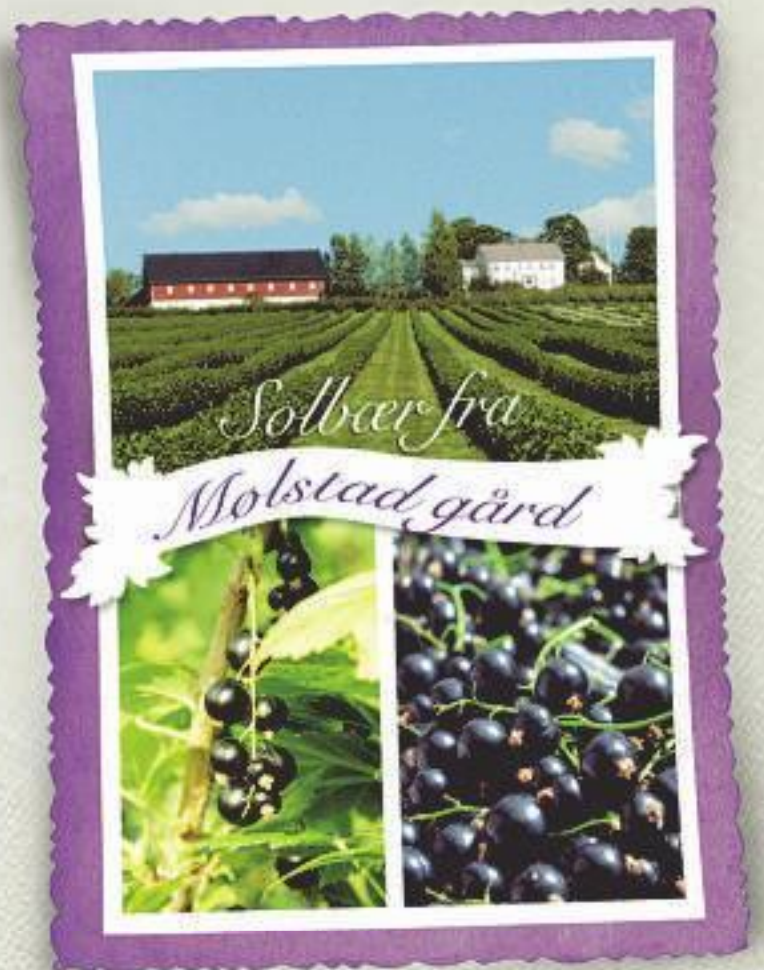
- FOLKA i miljøet rundt Kunst Werke var egentlig en del av Tacheles, men brøt med dem da de mente de ble for turistifisert og fokuserte for lite på kunsten, sier guiden vår, mens vi trer inn i nok en bakgård. En kafé som likner et drivhus åpenbarer seg, og en

SPESIALITET-MERKET ER BARE FOR PRODUKTER SOM TILFREDSSTILLER
STRENGE KRAV TIL NORSK OPPRINNELSE, KVALITET OG SÆRPREG.

Nyhet!

TINE Yoghurt Flid

Vi i TINE har jaktet på de beste bærene for å lage den beste yoghurten. Til slutt valgte vi solbær fra Mølstaad gård. Resultatet er "Flid", en helt ny yoghurtserie med ekstra mye bær. De håndsorterte bærene blir blandet med den ypperste yoghurten fra vårt tradisjonsrike meieri i Bergen.

TINE Yoghurt Flid med bær av beste opprinnelse.

performance og utstillinger, og har både kokeplater og døde fluer på veggene –

for noen år siden kunne jeg gå på

stor murbygning, tidligere brukt for å lage smør, hilser oss velkommen.

– Kunst Werke er en progressiv og engasjert kunsthall som huser kunstarter, utstillinger og performance, forteller Christensen.

OG PROGRESSIVT synes å være riktig ord. Vi lister oss forbi en dame som ser ut til å være midt i en katte-performance, og trer inn i en stor sal. Den første veggen domineres av en stor svart sirkel bestående av talløse døde, svarte fluer laget av Damien Hirst. På den neste henger kokeplater. En kube

av piggråd har også fått plass. Videre i bygget oppdager vi et rom bestående av speil. I et annet henger en enorm svart ballong.

Ute på gata trekker folk jakkene tettere om seg. Det er skumringstid i Berlin. Vi rusler mot Checkpoint Charlie, forbi de uniformskledde turistmagnetene, forbi den flosshattkledde mannen med hest og kjerre, og japanerne med Canon-duppeditter. Til Galerie Max Hessler. Bak buede vinduer og store søyler skjuler ung samtidskunst seg. Galleriet har stått siden muren falt, og er en viktig del av

Historisk sus: Hos Paris Bar kan du beundre kunst mens grete kelnerer i tversoversløyfer serverer fransk cuisine. En perfekt avrunding, med andre ord.

– Kunstnere liker ikke hverandre. Det er lett å føle at du ikke passer inn, og det kan være tøft.

Berlins kunstscene, skal vi tro Christensen.

– Kan det bli for mye kunst, for mange gallerier?

– Selvfølgelig. For min del er jeg ikke så mye ute, jeg konsentrerer meg mer om mine ting. Men for noen år siden kunne jeg gå på ti-femten åpninger på en kveld, sier Christensen.

- MEN SAMTIDIG, når jeg ser mye kunst, innser jeg at jeg må jobbe enda hardere hele tida for å få oppmerksomhet. Du må virkelig slåss for å bli lagt merke til her. Det er inspirerende. På et lite sted er det lett å bli forbundet med det du er kjent for. Dermed kan det også bli lett å stivne i ett uttrykk. Her i Berlin er du mer anonym. Alle norske kunstnere er anonyme i tysk

sammenheng – og det er jeg egentlig fornøyd med.

Ute er sola i ferd med å vinke farvel for alvor, og berlinere stresser av gårde, bort fra travle gater, hjem til varme leiligheter, mens frostrøyken siver ut av halvåpne munn. Vi, derimot, skal ikke hjem.

Vi skal til Paris, i Charlottenburg, vest i Berlin.

Kartet sjekkes mens bussen snirkler seg gjennom Berlins store park, Tiergarten.

– Paris Bar er legendarisk, sier Christensen.

Det er derimot ikke velkomsten.

En lettere uvennlig herre med hvit skjorte og tversoversløyfe gir oss et lite grynt idet vi dumper ned blant de utstilte verkene.

Den tyske maleren Martin Kippenberger var stamgjest på restauranten, og det synes.

Tett i tett henger kunstverk, signert Kippenberger og andre kjente kunstnere.

- EIERENS SAMLING, opplyser tversoversløyfa med et sukk, mens han serverer kaffe i små porselenskopper. Christensen tar en slurk.

– Hadde jeg kommet til Berlin alene for å se kunst, hadde jeg ikke skjønnet hvor jeg skulle begynt, sier han.

– Det er så ufattelig stort. Men er du interessert i kunst, er du i riktig by. Du må bare bruke tid på å sette deg inn i det. Heldigvis har Berlin ingen stengt.

esll@dagbladet.no

Jan Christensen

- Norsk kunstner (f. 1977)
- Bor og jobber i Berlin
- Er i år kurator for seks forskjellige utstillinger i Norge, og har i tillegg sin egen utstilling på Volt i Bergen
- Har vunnet en rekke priser, deriblant Høstutstillingsprisen i 2003 (med Øystein Asan)

Jan Christensens fem på topp-gallerier

- c/o - Atle Gerhardsen - Christensens eget galleri
- Sommer & Kohl
- Galerie Giti Nourbakhsh
- Neugerriemschneider
- Alle galleriene i Lindenstrasse 34/35: Både nye og etablerte gallerier i ett stort bygg.

Også verdt å få med seg:

Sammlung Hoffmann: Hoffmann-samlingen av moderne kunst, samlet av det rike ekteparet Hoffmann siden 1968. Fru Hoffmann bor i den enorme leiligheten, og åpner dørene for et påmeldt publikum på lørdager.

Sammlung Boros: Kunst i en bunker kjøpt opp av en søkrikk reklamemann. Nede i dyppet viser han samlingen sin. Et halvt års ventetid må medregnes.

Program: Kombinert gallerirom, kontorlandskap og møteplass drevet av to unge arkitekter fra Canada og Hellas. Her kan hvem som helst komme og leie seg et skrivebord.

Ellers: Kunstguiden Index er en god måte å finne fram i jungelen av gallerier på. Den kan du plukke med deg fra de fleste galleriene, og er i tillegg gratis.

Her sover du:

Art Hotel Charlottenburger Hof: Et lite trestjernes hotell med 46 kunstdekorerte rom. Art Otel: En liten kunsthoteilkjede med flere plasseringer rundt om i byen. Malerier av den tyske kunstneren Georg Baselitz henger på veggene.

Her spiser du:

Café Bravo: Kafé med drivhuslook i bakgården til Kunst Werke. Kaféen er laget av konseptkunstneren Dan Graham, og drives av Kunst Werke.

Café Moskau: Restaurant, klubb og kunsthall som befinner seg i en tidligere DDR-bygning på Karl-Marx-Allee i gamle Øst-Berlin. Er du interessert i design og arkitektur, er dette stedet. En skulptur av Sputnik-satellitten finnes også.

Her danser du:

Tape Modern Club er klubb og galleri i ett. Panorama Bar har store, abstrakte Wolfgang Tillmannsfotografier på veggene – pluss et heftig dansegulv hver lørdag til langt utpå søndagen.